

Llibre d'encanteris de la Vella Taràndula

Llibre d'encanteris
de la **vella**
Taràndula

Jordi Folck

Il·lustracions d'Agustín Comotto

49è Premi Josep M. Folch i Torres
de novel·la per a nois i noies

laGalera

Primera edició: març del 2012

Un jurat format per Mercè Anguera, Gemma Barrufet, Xavier Carrasco, Pep Molist i Carles Sala va atorgar el 49è Premi Josep M. Folch i Torres de novel·la per a nois i noies convocat per Òmnium Cultural amb la col·laboració d'Enciclopèdia Catalana, a aquesta obra, durant la Nit de Santa Llúcia, el 20 de desembre de 2011.

Disseny de la coberta: Agustín Comotto

Disseny de l'interior i maquetació: Adriana M. Vila -Abadal

Edició: David Monserrat

Coordinació editorial: Anna Pérez i Mir

Direcció editorial: Iolanda Batallé Prats

© Jordi Folck, 2012, pel text

© Agustín Comotto, 2012, per les il·lustracions

© La Galera, SAU Editorial, 2012, per l'edició en llengua catalana

La Galera, SAU Editorial

Josep Pla, 95 – 08019 Barcelona

www.lagalera.cat

lagalera@grec.cat

Imprès a Liberdúplex

ctra. BV 2249 Pol. Ind. Torrentfondo km 7,4

08791 Sant Llorenç d'Hortons

Dipòsit legal: B-4405-2012

Imprès a la UE

ISBN: 978-84-246-4270-9

Qualsevol mena de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra resta rigorosament prohibida i estarà sotmesa a les sancions establertes per la llei. L'editor faculta el CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics, www.cedro.org) perquè n'autoritzi la fotocòpia o l'escaneig d'algun fragment a les persones que hi estiguin interessades.

*A la Sara i el Pere Prujà,
que tenen els ulls amarats de màgia.*

1

Any nou, vida nova

Si en Pere hagués pogut aturar el temps ho hauria fet: quedar-se per sempre més als nou anys i passar els dies amb la boca plena de laminadures i el terra ple de joguines.

Aquell «any nou, vida nova» que s'havien desitjat tots en tocar les dotze campanades no portava res de nou: set dies després d'aquells bons desitjos, de les neules i d'un barret de cascavells arribaria l'inici de l'escola i els dies tornarien a assemblar-se massa als anteriors.

El poble era petit i ningú no hauria pensat que Ses Majestats els Reis d'Orient, que havien arribat a cavall amb un seguici més aviat escàs, haguessin estat tan generosos. Feia temps que anava rere un cotxe de policia teledirigit. I d'aquella caixa mal tancada on havien escrit el seu nom, n'havia sortit un d'un blau llampant. Només li calia prémer un botó perquè el vehicle, com

per art de màgia, avancés pel passadís de casa seva tot fent xiular la sirena. També hi havia un parell de putxinel·lis per fer-los ballar, una pilota de futbol, un futbolí de taula i un parell de trencaclosques. Sempre li havia agradat aquella paraula: *trencaclosques*.

Però tan bon punt va veure Ses Majestats desaparèixer per l'horitzó, a en Pere se li va regirar l'estómac: dos dies després aterrarien damunt seu una mà de deures, una colla de professors cridaners i aquell Tomàs Isca-riot que li tenia mania i a qui de tant en tant se li escapava, gran i gros com era, algun calbot que anava a parar damunt la seva closca.

En un espectacle de varietats de la televisió, el vespre abans de la tornada a l'escola, al mag Bambada-boom li havia sortit malament un truc de màgia: havia tancat una noia rossa i bonica, de llargues pestanyes, en un armari amb rodetes. Havia xiuxiuejat unes paraules màgiques, mentre el feia rodar fins a set vegades, sempre a la dreta, i quan l'havia obert la noia no hi era. El públic havia aplaudit, però quan va obrir una cistella on havia d'aparèixer la seva ajudanta, l'havia trobada buida. El mag s'havia espantat molt. Que n'era d'estrany, allò! I encara devia cercar-la.

Com li agradaria a en Pere Badia fer desaparèixer en Tomàs Iscariot, el repetidor, un animal amb potes amb mal geni que, en ser un any més gran que els altres i el més alt i gros de la classe, era el terror de l'aula. Sí, engeggar-lo a dida, a rodar; que es fes fonedís, que toqués

el dos, empaquetar-lo cap a l'Àfrica negra, posar-li un coet al cul.

El que no sabia en Pere Badia era que tot allò que mai no havia pogut imaginar, per eixelebrat i sorprenent que fos, tot allò que era impossible de totes totes estava a punt de convertir-se en realitat.

I que el mag era ell!

2

Una joguina trencada, un cor trencat i gel a la sang... Déu n'hi do!

Cada any els nens del poble portaven les joguines noves a l'escola i les compartien els uns amb els altres. En Pere va endur-se el cotxe de policia, que ja havia batejat com «de la sirena espantapersones»; en sentir-la per primer cop, tothom feia un bot de l'esglai. Havia tret una pila del cul de l'automòbil, pensant que potser així faria menys soroll, però el cotxe havia deixat de funcionar. Quan els seus companys van sentir aquella sirena, una mena d'alarma antiaèria, tothom va festejar-li aquell cotxe de policia que duia un 77 retolat a la porta i dos homenets de goma asseguts a l'interior. Les dues portes del davant s'obrien; també el portaequipatge i, de tant en tant, els homenets deixaven anar en anglès una tirallonga de paraules que ningú no entenia; tampoc els professors, i això que se suposava que ells ho sabien tot.

Era clar que els Reis havien portat de lluny aquell

vehicle policial i això feia que en Pere se'l mirés amb els ulls ben atents mentre anava passant de mà en mà. Quan el va agafar en Tomàs Iscariot, en Pere va començar a tenir por de la bona. I aviat va començar a tremolar. Si li passava alguna cosa al seu cotxe de policia, no l'hi perdonaria, a aquell talòs! A en Tomàs li havien dut uns patinets amb rodes de metall i, tot agafant-se dels penjadors, intentava circular a certa velocitat perseguint el vehicle i emprant el comandament a distància com qui està a punt de disparar un tret mortal. I el que havia de passar va passar: patinar i intentar seguir el cotxe eren feines que la professora, la senyoreta Agnès, va considerar, massa tard, incompatibles; és a dir,

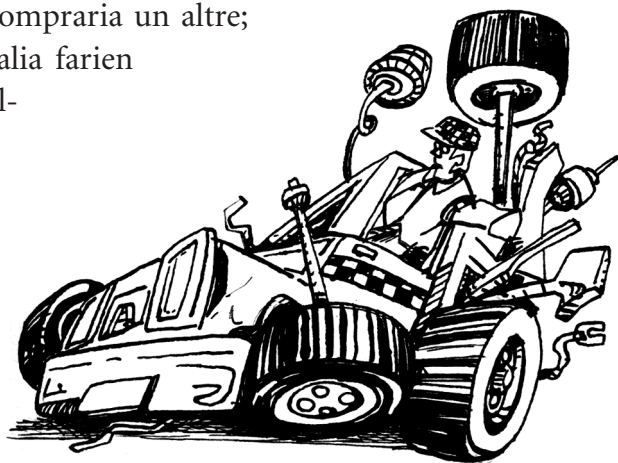
que no lliguen ni amb cola superresistent. I, en lloc de caure damunt d'algun dels seus companys, en Tomàs va rrelliscar i va caure damunt del cotxe de policia, la sirena del qual va callar per sempre.

Llavors en Pere va entendre per què li deien «Tomassot: assot dels innocents».

Abonyegat com estava, amb els mitjos cossos dels policies escampats pel terra, ben bé podria dir-se que allò havia estat un accident; per a en Pere, tot plegat, un atemptat terrible de dimensions catastròfiques.

Quan en Tomàs encara no s'havia aixecat, en Pere va apropar-se-li i li va clavar unes puntades de peu que, gros com era el noi, no devien fer-li ni pessigolles: com qui colpeja un pneumàtic desinflat. Després, quan la professora els va separar, en Pere va esclatar en plors com mai ningú –ni ell mateix– no havia vist.

Prou que ella li deia que el seu pare ja n'hi compraria un altre; que si calia farien unarecol-

lecta per a un nou cotxe de policia; que en Tomàs li demanaria perdó personalment i que li faria un petó en senyal d'amistat... Però en Pere no s'hi veia de cap ull, ofegat per les seves pròpies llàgrimes.

Va pensar que li trencaria la closca amb gust, a aquells tros d'ase. Va recordar, tot d'una, el mag que havia fet desaparèixer la noia, que encara no havia aparegut, i llavors li va venir al cap que l'avi, qui sap quan, li havia donat un llibrot vell i brut amb tot de fórmules secretes: mai no hi havia parat gaire atenció perquè a ell li agradaven les coses noves. Prou que l'havia fullejat, però no n'havia tret l'entrellat i l'havia desat al bagul dels objectes perduts, on hi havia tot allò que, en créixer, volia perdre.

No hi hauria pas alguna cosa a fer contra aquell babau amb potes dins d'aquella andròmina? I d'on l'havia tret, l'avi?

En Miquel Badia havia mort un any enrere; no podia pas demanar-l'hi.

Sí, va dir-se, desempolsaria aquell llibrot que havia desat entre les joguines velles i, encara que fos petit i assenyat, en trauria tota la màgia que pogués amb una única finalitat: en Tomàs Iscariot havia de desaparèixer.

3

Començar, per on?

Era un llibre vell i atrotinat, amb uns quants fulls solts. Tenia una portada negra i els fulls eren blancs. Semblava un petit taüt damunt del qual algú havia escrit tot de signes irrecognoscibles: creus capgirades, falçs, mitges calaveres, mitges llunes, creus de cinc puntes, jeroglífics, sisos que envoltaven el títol: *Llibre d'encanteris de la Vella Taràndula*. En Pere es va adonar, tot resseguint-lo amb el dit índex, que cada lletra havia estat formada per una filera de dents humanes ben clavades. Hi podia reconèixer les incisives, les molars i les premolars, les canines... Curiosament no hi havia cap queixal del seny.

El va obrir: hi havia teranyines a les cantonades, un parell de tisorettes que en ser descobertes van amagar-se en un forat i un parell de cucs que en Pere va fer fora sense miraments.

L'índex era extens, escrit amb lletres vermelles com l'interior del llibre. I va ser així que va començar a llegir-ne els capítols i, a mesura que en Pere llegia, s'anava engrescant sense saber que aviat quedaria embolicat en una teranyina que ell mateix estava a punt de teixir. Hi havia tota mena d'encanteris i cada un era pitjor que l'anterior: *Com emmalaltir algú per causes naturals; Com eixugar el cau dels rius i podrir les collites; Com aconseguir que el vent canviï de direcció sobtadament; Com convidar la llagosta a devorar els camps de fruita amb un sol xiuxiueig; Com fer reviure les set plagues d'Egipte; Com deixar muda la gent que no té criteri; Com aconseguir que la sopa d'all tingui gust de pastanaga; Com retornar la vida als morts i, molt més senzill, com retornar la mort als vius; Com fer créixer els cabells a un calb o com prendre-li el pèl i aconseguir feina al circ com a dona peluda o dona calba, a escollir; Com fer que la lluna no aparegui una nit i que els llops udolin fins a caure morts; Com aconseguir que del taronger en neixin melons o que les patates neixin al camp ja grillades; Com assolir que l'aigua de la pluja sigui freda o calenta a voluntat, amb flaire de sofre o margarides; Com aconseguir que els mobles parlin i expliquin tafaneries tot el dia; Com fer que els gats bordin i que els gossos miolin; Com fer que els ocells volin a l'inrevés, que dels ous en neixin perles i de les ostres, una colla de renecs...*

Hi havia encanteris de tot tipus i alguns eren del tot incomprendibles per a un nen de nou anys. Va decidir

que, si podia, els provaria tots. Va remenar el llibre passant planes ara cap enrere, ara cap endavant.

En Pere es va fregar les mans: havia de donar una lliçó a aquell milhomes que, malgrat que tenia, com tots, l'esquelet blanc, tenia l'ànima negra.

4
Fórmules i
experimentacions
molt secretes i molt
impossibles

Alguna cosa el va aturar a mig llibre, quan va llegir:
La fórmula secreta de la Coca Loca. Encapçalant
aquella fórmula, hi deia: «Segons el màgic Kòkalun de
les Terres Solitàries, del segle xv».

En Pere es va posar a llegir tot pensant que podria
tastar aquell beuratge fet per les seves pròpies mans.

*Amb orelles de serpent,
cervellots eixuts al vent;
amb la sang enverinada d'una rata en febrada,
una bona escopinada
que farà d'escalivada;
amb la pell d'una granota
morta al mig d'una ganyota,*

*amb la llengua d'una morta
i una cama tota torta,
els cabells d'una difunta,
de les ungles, una punta,
trobaré el més gran invent
i seré ric en un moment
convertit el metall en or; sí... genial,
la pedra filosofal!*

Qui era aquell Kòkalun? S'havia tornat boig? Era impossible per a un nen de nou anys arrebregar tot allò: era difícilíssim! Si totes les fórmules i contrafórmules eren així de complicades, mai no les podria fer.

De sobte, es va aturar en una altra pàgina, on va llegir: *Com aconseguir emmalaltir algú de tal manera que perdi la gana, la força i la rialla i en només set dies i set nits sembli talment una calavera.* Va llegir la fórmula i, llavors, sí que li va semblar més senzilla:

Una nit de lluna plena, posi tres cabells de la persona a la qual vol encantar en un gerro amb margarides ja pansides. Digui tretze regades el nom de l'encantat mentre dona set voltes sobre si mateix i, després, agafi el gerro amb les flors i digui l'oració següent:

Hi, quin mal de queixal,
mal de cap, mal de peu,
mal de ventre, tot s'hi val,
mal d'ull i orelles... nyeu!
Tot un mal animal.
Mal de cul que no té peu,
mal de cames i engonal,
mal de nassos... marrameu!

Després observi la lluna i, tot fent saltirons,
caldrà afegir aquesta vella fórmula:

Per tots set metalls,
per tots set planetes,
per tots els set nans
i les set cabretes,
per tots els set dies
i les setec set nits,
que s'obrin prodigis
fins a l'infinít,
que les merces paraules
en or s'han convertit
i si algú ho pregunta
(dir el nom del mag) ho ha dit!

Sens dubte, aquell encanteri era molt més fàcil. Va alçar-se del llit, va amagar el llibre i va cercar al primer calaix de la taula del menjador el calendari de pagès que a casa compraven cada any. Era un quadern on es feien recomanacions per a les collites; on es parlava de les fases de la lluna; hi havia les temperatures del dia i de la nit; s'advertia del temps de les gelades; de l'hora de la sortida del sol. Però semblava també un llibre d'encanteris perquè en Pere va llegir: *Podeu els arbres amb fruita de closca quan la lluna es trobi en fase decreixent. Talleu els esqueixos de la figuera...*

Segons el calendari, quedaven dos dies per a la nit de lluna plena i per fer emmalaltir, i de quina manera, en Tomàs Iscariot. Però en Pere es moria de ganes de provar alguna cosa ràpida per saber si tot allò funcionava o no. I va ser així que va arribar a un capítol prou interessant per aturar-s'hi.

Agustín Comotto

Va néixer a la part de sota del globus, a l'Argentina. Va començar escrivint i dibuixant còmics per a diferents mitjans locals. Des de l'any 1998 treballa en llibres de literatura infantil i juvenil. Ha treballat per a Veneçuela, Mèxic, Argentina, Corea, Itàlia i Espanya. Entre els seus llibres cal destacar: *Set milions d'escarabats*, *La guerra perduda*, *El mar va dir prou!*, *El secret de les girafes*, *Àgata*, *La meravellós història de Peter Schlemil*, *El Comelibrós*, etc. Va guanyar el premi «A la Orilla del viento» del Fondo de Cultura Económica (Mèxic) amb el llibre *Set milions d'escarabats* i pel mateix llibre va entrar a la llista White Raven del 2002 de la Biblioteca de Munic (Alemanya) i va ser Menció Millor àlbum il·lustrat ALIJA (IBBY-Argentina 2006).

Actualment combina la seva activitat com a il·lustrador i autor amb la de xerrades escolars explicant als nens com és l'ofici d'il·lustrador.

Viu a Corbera de Llobregat, prop de Barcelona, i té dos gats, en Rufo i la Flora.

www.agustin-comotto.com

Jordi Folck

Va néixer a Reus, al 1961, i va passar part de la seva infància a Montbrió del Camp. És escriptor de literatura infantil i juvenil i ha guanyat vuit premis literaris (incloent el Carmesina, el Guillem Cifre de Colonya, el Protagonista Jove o el Barcanova de literatura). També és professor de creativitat a tres universitats catalanes (URV, UB i Escola Elisava), doctorand en comunicació audiovisual i, aviat, doctor especialitzat en creativitat. Però també és fotògraf, amb diverses exposicions entorn dels seus viatges. El seu llibre *La Ciudad Soñada* (2012), amb més de cent fotografies en blanc i negre, recull set anys de viatges. Com a actor ha intervingut en diverses sèries com «El Cor de la Ciutat» o «Tu Mateix», i a més d'una cinquantena d'anuncis per a la televisió. Com a publicitari ha estat el responsable de crear les campanyes publicitàries del Premi Sant Jordi de novel·la des de l'any 1999. D'entre els seus llibres publicats, destaquen: *Primeres aventures de Pere Ganxet* (1994), *La guerra dels xiclets* (1999), *Un consomé de contes* (2002), *666 calaixos* (2004), *El manuscrit de les bèsties* (2004), *L'única i veritable història de Sant Jordi contada pel drac* (2006), *Vols fer el favor d'apujar-te els pantalons?* (2008), *La dona vestida de negre i Primera memòria d'Abel* (2011), i *Llibre de l'Apocalipsi* (Draconis Ladoni) (2012). Amb *Llibre d'encanteris de la Vella Taràndula*, ha guanyat el Premi Josep M. Folch i Torres de novel·la per a nois i noies 2011.

Si voleu formar part del seu club de lectors adreceu-vos a Folckantastics@hotmail.com on sereu benvinguts.